

- În perioada **27–29 februarie 2012**, Stefánia Toma (cercetător ISPMN) a participat la vizita organizată de Fundația Soros România, în vederea **schimbului de experiență**, la Fundacion Secretariado Gitano din Madrid (Spania). Evenimentul face parte integrantă din proiectul *EU INCLUSIVE – transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania* [Programul *Investește în oameni*, cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007–2013]. În cadrul schimbului de experiență au fost prezentate abordările Fundacion Secretariado Gitano cu privire la integrarea romilor în Spania, bunele practici și rezultatele măsurilor de inserție socială, ocupare, educație în cadrul comunității rome din Spania. Au fost prezentate comunitățile de romi din Spania, printre care și comunitățile de romi migranți din Europa de Est, mai ales din România și Bulgaria. Datorită faptului că acestea din urmă sunt și cele mai marginalizate comunități, accesul lor la diferite resurse fiind foarte limitat, Fundacion Secretariado Gitano a inițiat un proiect pilot în mai multe orașe din Spania, proiect al cărui scop este de a sprijini integrarea migranților romi în societatea locală. După prezentările generale au fost expuse diferite tipuri de programe și intervenții: *Școala Atelier*, *Proiectul Canada Real Galiana*, *Programul Promovează*.
Mai multe informații legate de aceste programe puteți citi pe pagina de web a Fundacion Secretariado Gitano: www.gitanos.org.
- **Joi, 1 martie 2012**, László Fosztó (cercetător ISPMN) a participat la **conferința** intitulată **Etică și politici de sănătate – o perspectivă românească**. Conferința a fost organizată de Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr.T. Popa” (Iași) în colaborare cu Rețeaua Europeană de Etică Clinică (European Clinical Ethics Network). În cadrul conferinței a fost prezentată lucrarea cu titlul *Schimbări în sistemul de îngrijire a sănătății din România: așteptări, satisfacții și vulnerabilități* [Changes in the Romanian Healthcare System: Expectations, Satisfactions and Vulnerabilities], ai cărei autori sunt: Daniela Șoitu, Adina Rebeleanu, Călin Săplăcan și László Fosztó. Evenimentul a avut loc în Iași, la Centrul de Etică și Politici de Sănătate.
- **Luni, 5 martie 2012**, Remus Anghel (cercetător ISPMN) a susținut la SNSPA București o **prelegere** având ca temă **Migrația postdecembristă din România. Tendințe și explicații**. În cadrul prelegerii s-a discutat despre migrația postdecembristă din România, precum și despre modalitățile prin care această migrație poate fi încadrată teoretic. Prelegerea a fost susținută la Facultatea de Științe Politice, București.
- În perioada **6–7 martie 2012**, s-a desfășurat la Jyväskylä (Finlanda) un **seminar internațional** intitulat **Csángó seminar** [Despre ceangăii din Moldova], organizat de Universitatea din Jyväskylä, Departamentul de Istorie și Departamentul de Studii Culturale. Scopul acestui seminar a fost acela de a constitui un cadru de analiză pentru cercetările internaționale cu privire la situația actuală a ceangăilor din Moldova. Seminarul s-a concentrat pe problematica metodologiei cercetării în satele catolicilor din această regiune, pe situația actuală a cercetărilor efectuate, precum și pe practicile etnopolitice. Din partea ISPMN a participat cercetătorul Lehel Peti, care a ținut două prelegeri, prima despre *Situația actuală a ceangăilor din Moldova și efectele studiilor pe comunități locale*, iar cea de-a doua, despre *Experiențele metodologice avute în timpul cercetărilor de teren*. Pentru mai multe detalii despre subiect accesați:
<https://www.jyu.fi/hum/laitokset/hungarologia/Konferenssit/csango-seminar-6-7-march-2012-jyvaskyla>.

- **Miercuri, 7 martie 2012**, László Fosztó (cercetător ISPMN) a participat la o **masă rotundă** pe tematica romilor și a migrației internaționale în Europa, eveniment organizat în cadrul Festivalului *Astra Film ON TOUR*. Evenimentul s-a desfășurat în Casa Tranzit (Cluj-Napoca), fiind coorganizat de Fundația Tranzit. Moderatorul discuției a fost Laura Panait. Au participat Csilla Kató, Csilla Köncei, Enikő Vincze și Dumitru Budrală. Discuția s-a axat pe potențialul filmului documentar de a reprezenta experiența migranților în mod nuanțat și de a reda narațiunile oamenilor în contextul lor social. În acest sens, filmul documentar putând fi complementar cercetării sociale care deseori aplică modele mai formale.

- **Miercuri, 14 martie 2012**, s-a desfășurat la sediul ISPMN **Seminarul de film pe tematica minorităților**. Aceste seminarii sunt menite să creeze un cadru de discuții pentru cei interesați de filmul documentar, în mod special de modalitățile în care minoritățile etnice și problematica lor sunt reprezentate în materialele vizuale. Filmul programat pentru această întâlnire a fost **Vă doare capul? Fáj a feje?** [2010, 140 minute], regizori Edit Bereczki și Cornel Mihalache. Filmul are ca subiect conflictul interetnic din martie 1990 de la Târgu-Mureș și este împărțit pe mai multe capitole-niveluri, de la „practicieni” – cei care au simțit direct și fizic violența, cei care au bătut, s-au bătut sau au fost bătuți –, la „observatori”, „interpreți” – actori și regizori mureșeni; membri ai armatei, serviciilor secrete și ai partidelor politice. Vizionarea filmului a fost urmată de discuții cu regizorii filmului și invitatul Zoltán Csaba Novák (istoric, Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai” al Academiei Române).
Mai multe detalii despre această serie de seminarii aflați accesând:
<http://ispmn.gov.ro/node/filmoteca-ispmn>.

- **Vineri, 16 martie 2012**, la complexul Univers T din Cluj-Napoca, a fost semnat de către reprezentanții celor două instituții un **protocol de colaborare** între ISPMN (reprezentat prin István Horváth – președinte) și Societatea Română de Radiodifuziune (reprezentată prin domnul András István Demeter – președinte, director general). Acest protocol prevede că Radio va reflecta în emisiunile sale informative, difuzate de programele naționale și regionale, activitatea institutului pe baza informațiilor furnizate de reprezentanții acestuia. În același timp, institutul va sprijini derularea activităților Radio prin desemnarea unor persoane de contact, oferirea de consultanță prin facilitarea accesului jurnaliștilor Radio România la rezultatele studiilor și cercetărilor, precum și la expertiza specialiștilor din cadrul institutului pentru documentare și realizarea materialelor radiofonice.
Mai multe detalii despre acest subiect aflați accesând:
<http://www.radiocluj.ro/ro/detalii/stire/srr-si-ispmn-au-semnat-la-cluj-un-protocol-de-colaborare.html>.

- **Vineri, 16 martie 2012**, la Cluj-Napoca s-a desfășurat **conferința** intitulată **Mentori și discipoli. 85 de ani de la nașterea profesorului Dumitru Pop (1927–2006)**. Evenimentul a fost organizat de Academia Română Filiala Cluj, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române”, CJCPCT Maramureș, revista „Memoria Ethnologica”, Universitatea de Nord Baia Mare. Au fost prezentate lucrări din domeniul etnologiei, etnografiei, folclorului, etnomuzicologiei și antropologiei culturale. Din partea ISPMN a fost prezentă Iulia Hossu (cercetător ISPMN) care a prezentat lucrarea cu titlul *Ascuns, nespus, subînțeles – o altfel de perspectivă asupra căsătoriei*. Comunicările susținute în cadrul conferinței vor fi publicate în cursul anului 2012, într-un volum omagial postum, editat de instituțiile organizatoare.

- În perioada **16–17 martie 2012**, László Fosztó (cercetător ISPMN) a participat la **conferința** intitulată **Politici publice pentru romi în domeniul pieței muncii, culturii, migrației, educației și sănătății** organizată la Cluj-Napoca. Conferința face parte integrantă din proiectul *Construcția și implementarea unui program doctoral inovator interdisciplinar cu privire la problematica romilor* derulat de Școala Națională de Studii Politice și Administrative, în coordonarea prof. dr. Vintilă Mihăilescu. László Fosztó a fost moderatorul panelului *Politici publice pentru romi în domeniul sănătății* susținând și o prelegere introductivă. Participanții la eveniment au fost: Florin Moisa, Daniel Rădulescu și doctoranzii Școlii Doctorale SNSPA.

- În perioada **21–23 martie 2012**, Stefánia Toma (cercetător ISPMN) a participat la vizita organizată la Sofia de Fundația Soros România, în vederea **schimbului de experiență**, la Fundația Soros Bulgaria. Evenimentul a avut loc în cadrul proiectului *EU INCLUSIVE – transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania* [Programul *Investește în oameni*, cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007–2013].
În cadrul schimbului de experiență – după o vizită în mai multe cartiere locuite preponderent de romi – au fost prezentate date generale despre situația socio-economică a romilor din Bulgaria și o serie de programe sociale implementate de diferite organizații nonguvernamentale, inclusiv cele ale Fundației Soros. Prezentările au fost urmate de discuții și de vizionarea unor filme documentare. Intervențiile organizațiilor nonguvernamentale au fost urmate de prezentările reprezentanților Ministerului Muncii și Consiliului Național pentru Cooperare Etnică și Integrare. Unul dintre programele prezentate ca practici pozitive este programul **Punte către afaceri**, care se adresează tinerilor romi cu scopul de a-i integra pe aceștia pe piața muncii, pe o perioadă mai lungă de timp, prin crearea unor legături cu companii și firme de succes.
Informații mai multe despre programele adresate romilor puteți obține de pe site-ul: <http://www.osf.bg/?cy=10&lang=2&program=5&action=0>.

- **Joi, 22 martie 2012**, László Fosztó (cercetător ISPMN) a participat la **lucrările Platformei Europene pentru Incluziunea Romilor** [<http://ec.europa.eu/justice/events/roma-platform-2012-extra/index.html>], organizate la Bruxelles de către Comisia Europeană. László Fosztó a fost invitat în calitate de secretar al Rețelei Europene Academice de Romani Studies. Platforma pentru Incluziunea Romilor este un forum care oferă oportunitate membrilor Parlamentului European, oficialilor din diferite organizații europene și naționale, precum și reprezentanților societății civile pentru a dezbate politicile de incluziune propuse de Comisia Europeană și de guvernele țărilor membre în UE. Această ediție a platformei a fost dedicată evaluării strategiilor naționale recent elaborate și depuse la Direcția de Justiție a Comisiei Europene.

- **Sâmbătă, 24 martie 2012**, a avut loc la Bastionul Croitorilor (Cluj-Napoca) o **dezbaterelansare de carte** cu Rogers Brubaker, Feischmidt Margit, Jon Fox și Liana Grancea, autorii volumului **Nationalist Politics and Everyday Ethnicity in a Transylvanian Town**, recent tradus în limba română **Politică naționalistă și etnicitate cotidiană într-un oraș transilvănean** [Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale & Kriterion, Cluj-Napoca, 2010]. Publicarea traducerilor a servit unui cadru propice pentru reevaluarea critică a conceptelor, metodologiei și interpretărilor volumului. Prelegerea a abordat noile tendințe sociale și politice în gestionarea diferențelor culturale.

Dezbaterea a abordat trei teme majore: 1. receptarea cărții publicate în limba engleză și impactul cadrului analitic propus de către autori, 2. valoarea adăugată a traducerilor pentru publicul român, respectiv cel maghiar, mai ales în învățământul universitar, 3. sociologia traducerilor care reliefează înțelesurile culturale a termenilor analitici presupuși neutri din punct de vedere axiologic. Lansarea a fost urmată de o **prelegerea publică** cu titlul ***Limbă, religie și politica diferenței*** susținută de către Rogers Brubaker, profesor la UCLA, în sala Lucian Blaga a Universității Babeș–Bolyai. Evenimentele au fost organizate de către ISPMN, Fundația Max Weber și Institutul de Sociologie și Asistență Socială.

- **Luni, 26 martie 2012**, a avut loc la Cluj-Napoca **seminarul postdoctoral ISPMN**. Dr. Giovanni Picker, beneficiar al unei burse de cercetare în cadrul Programului postdoctoral ISPMN în *Migrație, Identitate și Cetățenie*, a susținut o **prezentare** cu titlul ***Can Silence be Racist? Governing an Unrecognized Minority in a European 'Degraded Neighbourhood'*** [Poate tăcerea să fie rasistă? Guvernarea unei minorități nerecunoscute într-un „cartier degradat” din Europa]. Autorul se concentrează în articolul său asupra problematicii rasismului vis-à-vis de romi, o minoritate nerecunoscută în Italia. Bazându-se pe observații participative, analize media, interviuri semistructurate, autorul cercetează legăturile subtile care se configurează între tăcerea instituțională și guvernarea din Ranticelli (o zonă aflată în vecinătatea Provinciei Pescara, din sudul Italiei). Prezentarea a fost urmată de o dezbatere a cărei moderator a fost László Fosztó (cercetător ISPMN).

- În perioada **30–31 martie 2012**, European Folklore Institute din Budapesta a organizat o **conferință** internațională cu titlul ***Meg kell a búzának érnei – a magyar táncházmozgalom 40 éve*** [40 de ani ai mișcării maghiare de dans], prilejuită de împlinirea a 40 de ani de la nașterea mișcării Táncház (Casa de Dans Popular) din Ungaria. Mișcarea Táncház, care poate fi tratată ca un fenomen al folclorismului, și-a formulat drept scop fundamental cunoașterea și asimilarea culturii dansului popular tradițional, popularizarea ei la scară cât mai largă, precum și integrarea acesteia în cultura de elită. În cadrul evenimentului, Csongor Könczei (cercetător ISPMN) a susținut o **prelegere științifică** despre fenomenul Táncház din Transilvania, intitulată ***A 35 éves erdélyi táncház rövid történeti áttekintése*** [Scurt istoric al mișcării de tip revival a Caselor de Dansuri Populare din Transilvania]. Programul conferinței (în limba maghiară) poate fi consultat accesând: <http://www.hagyományokhaza.hu/document/1402/original/00049895.pdf>.

- În luna **martie 2012**, ISPMN a postat pe site-ul său ***Cronologia minorității rușilor lipoveni (1989–2009)***, autor Feodor Chirilă, doctor în științe filologice, profesor universitar la Universitatea „Spiru Haret”, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine. Aceasta este cea de-a opta cronologie din seria dedicată tuturor minorităților cu reprezentare parlamentară, din cadrul **proiectului** intitulat ***Schimbare de regim în domeniul politicilor față de minorități. Cronologia minorităților naționale din România***. Proiectul se înscrie în linia proiectelor derulate de către institut, având drept scop realizarea unei cronologii istorice despre minoritățile naționale. Obiectul cercetării îl constituie istoria minorităților naționale din România în perioada 1989–2009. Cronologia va constitui un instrument util pentru cercetători și pentru publicul larg în a obține informații detaliate despre minoritățile naționale cu reprezentare parlamentară din România. Textul cronologiei poate fi accesat la: <http://ispmn.gov.ro/node/cronologia-minortiii-ruilor-lipoveni-1989-2009>.

În luna **martie 2012**, la Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale au apărut **volumele**:

- ***Language Use, Attitudes, Strategies. Linguistic Identity and Ethnicity in the Moldavian Csángó Villages*** [Uzul limbii, atitudini, strategii. Identitate lingvistică și etnicitate în satele de ceangăi din Moldova], editori: Lehel Peti – Vilmos Tánzos.

Abstract: Volumul conține 12 studii care se ocupă atât de caracteristicile generale ale limbii la ceangăii din Moldova – care se numără printre grupurile cele mai tradiționale din Europa de Sud-Est în ceea ce privește stilul de viață, mentalitatea, formele de organizare economică și folclor –, precum și de caracterul specific al identității și religiozității. Așa cum o apreciază și Miklós Kontra în prefața cărții: „Cred că această carte va fi o lectură fascinantă atât pentru cei care știau puțin despre această minoritate enigmatică din Europa, cât și pentru oamenii de știință care vor găsi noi abordări și răspunsuri în ceea ce privește problemele complexe ale ceangăilor.”

- ***A moldvai csángók népi vallásosságának imagisztikus rítusai*** [Riturile imagistice ale religiozității populare în satele ceangăilor din Moldova], autor: Lehel Peti.

Abstract: Volumul are ca subiect mentalitatea religioasă a ceangăilor din Moldova, experiențele și riturile care intermediază relația intensă cu transcendentul, respectiv: formele individuale și colective codificate ale practicilor de mediere și ale tehnicilor de transă, specialiștii religiozității populare, oamenii de rând care își înfruntă soarta cu ajutorul religiei. Analiza pornește de la premisa că activitatea imagistică rituală a socialismului și postsocialismului a reprezentat o parte integrantă a unui proces socioistoric, proces ce a inclus și transformarea religiei. Prin cercetarea la scară mai mică a formelor intensive emoțional, inovative, adică imagistice ale religiozității populare, autorul caută răspunsul la întrebarea: care a fost rolul jucat de imaginația culturală, cu privire la modelele religioase ale culturii în articularea schimbărilor sociale, în satele ceangăilor din Moldova, din a doua parte a secolului XX până în prezent ?

- ***Naționalism, multiculturalism și minorități naționale***, autor: M. Attila Demeter.

Abstract: Volumul reprezintă o colecție de texte de filozofie politică. Cartea de față conține cinci studii majore, toate publicate anterior în limba maghiară și traduse acum în limba română. Ele sunt legate de problemele indicate și în titlul cărții: de naționalism, multiculturalism și de minoritățile naționale. Așa cum o apreciază și lectorul cărții, Ștefan-Sebastian Maței: „O temă importantă, prin care autorul asigură conjugarea în cadrul dezbaterii a celor trei termeni fundamentali (națiune, multiculturalism, minoritate), este discuția în jurul ideii de «națiune europeană», ce reflectă mai degrabă atât inconsistența conceptului ca atare de «națiune europeană», cât și fragilitatea politică și istorică a acestui concept.”

Pentru mai multe detalii în ceea ce privește **oferta Editurii ISPMN** și posibilitățile de achiziționare a volumelor accesați: <http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:carti/locale:rom>.

- Cei interesați de evenimentele organizate de către ISPMN pot accesa pagina noastră de internet <http://www.ispmn.gov.ro/>. Pentru mai multe detalii în legătură cu aceste evenimente aceștia sunt rugați să ne contacteze la adresa centru.doc@ispmn.gov.ro, urmând ca cercetătorii implicați să le pună la dispoziție mai multe materiale.